

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	T+U	Kredisi	AKTS
Paralel Programlama	504734	VII	3+0	3	6
Ön koşul Dersler	504234 (Algoritmalar ve Programlama), 504532(İşletim Sistemleri)				
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Türü	Teknik Seçmeli				
Dersin Koordinatörü					
Dersi Verenler					
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	Paralel bilgisayarların ve programlamanın teorisini anlatmak ve paralel sistemler için ileri düzeyde yazılım geliştirmektir.				
Dersin Öğrenme Çıktıları	Bu dersin sonunda öğrenci; 1. Paralel bilgisayarların gelişimini verebilir ve modern paralel bilgisayarların nasıl çalıştığını açıklayabilir. 2. Paralel bilgisayarları ve paralel hesaplama modellerini sınıflandırabilir. 3. Değişik paralel bilgisayarlar üzerinde gerçekleştirilen paralel uygulamaları değerlendirebilir ve birbirleriyle karşılaştırabilir.				
Dersin İçeriği	Paralel bilgisayar sistemlerinin sınıflandırılması, paralelizmin seviyeleri, paralel operasyonlar. Petri ağları; paralel süreçler arasında paralel organizasyonların tanımlanması ve koordinasyonu. Paralel süreçleme kavramı. Temel paralelizm; SISD bilgisayarlar ve çoklu işlemlerli CPU'lar. Pipeline bilgisayarlar; MISD bilgisayarlar, doğrusal ve doğrusal olmayan; süper skalar ve süper pipeline bilgisayarlar. Asenkron paralelizm. MIMD sistemleri. MIMD programlama dilleri ve kaba grain paralel algoritmalar. Senkron paralelizm. SIMD sistemlerin yapısı. SIMD sistemlerde iletişim. SIMD programlama dilleri ve MasPar algoritmalar. Non-procedural paralel programlama dilleri.				
Haftalar	Konular				
1	Paralel Bilgisayarlar				
2	Paralel Bilgisayar Sistemlerinin Sınıflandırılması, Paralelizmin Seviyeleri, Paralel İşlemler				
3	Petri Ağları; Paralel Süreçler Arasında Paralel Organizasyonların Tanımlanması ve Koordinasyonu				
4	Paralel Bilgisayarlar ve Ağ Yapıları				
5	Temel Paralelizm; SISD Bilgisayarlar ve Çoklu İşlemlerli CPU'lar				
6	Pipeline Bilgisayarlar; MISD Bilgisayarlar.				
7	Ara Sınav				
8	Asenkron Paralelizm				
9	MIMD Sistemlerin Yapısı. MIMD Sistemlerde Senkronizasyon ve İletişim				
10	MIMD Programlama Dilleri ve Kaba Grain Paralel Algoritmalar				
11	Senkron Paralelizm				
12	SIMD Sistemlerin Yapısı, SIMD Sistemlerde İletişim ve Kısa Sınav				
13	SIMD Programlama Dilleri ve Maspar Algoritmalar				
14	Paralelizmin Algılanması; Otomatik Paralleleştirme ve Vektörleştirme				
Genel Yeterlilikler					
Paralel programlama tekniğiyle kod yazar. Birden fazla çekirdeği kullanarak uygulama geliştirir. Seri programlama ve paralel programlama arasındaki farkları anlayarak performans değerlendirmesi yapar.					
Kaynaklar					
Braunl, T., (1993). <i>Parallel Programming an introduction</i> , Prentice Hall. Hwang, K., (1993). <i>Advanced computer architecture; parallelism, scalability and programmability</i> , McGraw Hill.					
Değerlendirme Sistemi					

Ara sınav: % 40

Final: % 60

Bütünleme:

PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE DERS ÖĞRENİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU											
	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11
ÖK1	3	2	1	3	2	2	1	2	2	1	1
ÖK2	3	3	2	3	2	1	2	2	3	1	2
ÖK3	3	3	2	3	2	1	1	1	2	2	1
ÖK: Öğrenme Kazanımları PÇ: Program Çıktıları											
Katkı Düzeyi	1 Çok Düşük		2 Düşük		3 Orta		4 Yüksek		5 Çok Yüksek		

Program Çıktıları ve İlgili Dersin İlişkisi

Ders	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11
Paralel Programlama	3	3	2	3	2	1	1	2	2	1	1